

HENNY THIJSSING-BOEK

In tweestrijd verstrikt

Christel
trilogie
#1

Henny Thijssing-Boer

*In tweestrijd
verstrikt*

CHRISTEL-TRILOGIE 1

Z&K

Uitgeverij Zomer & Keuning

1

Zo gehaast als ze uit de trein was gestapt, zo besluiteloos bleef Christel Koopman op het perron stilstaan. Ze keek om zich heen en vroeg zich af of ze de man zou aanspreken die tegelijk met haar was uitgestapt. Zij was hier vreemd, hij zou haar wellicht de weg door het dorp kunnen wijzen naar het adres waar ze zijn moest. Meteen liet ze die gedachte weer varen. Ze was toch warempel niet van gisteren, ze had een mond, en bovendien, zo foeterde ze inwendig op zichzelf, wilde ze immers zelfstandig worden! Doelbewust was ze van de stad Groningen, waar ze was geboren en getogen, naar dit dorp op het platteland gereisd. Hier hoopte ze opnieuw te kunnen beginnen, – maar misschien was ‘onderduiken’ wel een beter woord...

Hoewel ze erg tegen het sollicitatiegesprek opzag, hoopte ze vurig dat ze zou worden aangenomen. Maar ze hoopte zoveel: dat ze het verleden hier zou leren vergeten, dat ze haar belofte aan Luuk zou kunnen waarmaken. Luuk had haar die ene, levensgrote leugen in de mond gelegd, haar ouders hadden er nog een schep bovenop gedaan en zij had dat wat er van haar gevraagd, geëist werd, beloofd. Kort daarna had ze een spreuk gelezen: leugens hebben korte benen... Ze kon alleen maar hopen dat door die zogenaamde korte benen, háár leugen niet zou worden ingehaald.

Met een zuchtje schoof ze opkomende, zwaarmoedige gedachten naar de achtergrond. Piekeren loste niets op en bovendien wilde ze straks niet met een diepe zorgenrimpel boven haar neus voor haar – hopelijk – nieuwe werkgeefster verschijnen.

Ze moest in de Hoofdstraat zijn, bij meubelzaak Tonkens; op haar wandeling daarnaar toe wilde ze het dorp goed in zich opnemen. Ze keek op naar de toren waarvan de spits elegant naar de hemel wees. Echt dorps vond ze het, zo'n toren die het dorp waakzaam leek te overzien. De huizen aan de

straat die ze juist was ingeslagen, waren klein en leken leunend tegen elkaar beschutting te zoeken. Hier en daar werden de woonhuizen afgewisseld met een winkelpand. Ze zag een kruidenierswinkel, een warme bakker en iets verderop een handwerkzaakje. Heel even bleef ze voor de etalage ervan staan. Om tijd te rekken wellicht? Toen ze weer verderliep passeerde haar een vrouw die haar vriendelijk groette. Christel wist dat dit in dorpen de gewoonte was en nu het haar zelf overkwam schoot het door haar heen: wat is het eigenlijk ontzettend aardig om iemand die je helemaal niet kent zo vriendelijk gedag te zeggen! Ze vond het zo prettig dat ze er een beetje warm van werd. Dit Groningse dorp kwam opeens zeer vriendelijk op haar over. Zou ze dat als een gunstig voorteken mogen beschouwen?

Ze móest straks worden aangenomen, maar toen haar gedachten naar Puck schoten, haar kleine dochter, zakte de moed haar bij voorbaat al weer in de schoenen. Ze had schriftelijk gereageerd op de advertentie waarin om een interne, huishoudelijke hulp werd gevraagd. Ze had in de brief een en ander over zichzelf verteld, maar het bestaan van Puck had ze verzwegen. En later, tijdens een telefonisch gesprek waarin ze voor een kennismaking was uitgenodigd, had ze Pucks naam evenmin genoemd, omdat ze bang was bij voorbaat te worden afgewezen als men vernam dat zij een kind had. Want wie, dacht ze, had er nou belangstelling voor een huishoudster met een kind?

‘Huishoudster’, wat klonk dat afschuwelijk ouderwets! Net alsof ze al een oudere, bezadigde dame was; ze was pas vierentwintig! Ontmoedigd bedacht ze dat ze net zo goed meteen weer rechtsomkeert kon maken, want straks zou ze Puck niet langer kunnen verzwijgen. Dan zou ze te horen krijgen dat ze werd bedankt voor haar moeite, maar dat ze al een ander hadden.

Christel sloeg weer een andere straat in en zag toen dat ze in de Hoofdstraat was beland. Nu moest ze alleen nog zoeken naar meubelzaak Tonkens en dan zou ze snel genoeg weten of ze in dit lieve dorp mocht onderduiken of dat ze weer terug zou moeten naar de stad, naar haar ouders. In gedachten hoorde ze pappa weer zeggen: ‘Je hebt ons héél wat aangedaan Christel!’ Met pijn in haar hart dacht ze: O, pappa, ben je

vergeten wat jullie mij hebben aangedaan...?

Op dat moment kon ze niet toegeven aan verdrietige gedachten die te maken hadden met haar verleden, want ze stond voor een grote meubelzaak, waarop de naam Tonkens stond. Zonder langer te aarzelen duwde ze de zware winkeldeur open en stapte naar binnen. Er kwam een man op haar toelopen die vriendelijk vroeg of hij haar misschien kon helpen of wilde ze liever even rondkijken?

Christel schudde haar hoofd. 'Ik heb een afspraak met mevrouw Tonkens.'

'O ja, daar weet ik van, loopt u maar met me mee.'

Terwijl Christel achter de man aanliep, bewonderde ze heimelijk de grote zaak. Ze kon de oppervlakte van de toonzalen niet zo snel in meters uitdrukken, maar zag wel dat het een grote ruimte betrof en dat hier niet goedkope, maar de betere meubels stonden uitgesteld. Ze had niet verwacht in een betrekkelijk klein dorp zo'n geweldige, 'stadse' zaak te zullen aantreffen.

De man keek over zijn schouder naar haar. Hij leek zich te verontschuldigen toen hij zei: 'U zult wel denken: waar brengt hij me naar toe, maar het kantoor ligt helemaal achter in de zaak.'

'Het is een prachtige zaak, ik heb geloof ik nog nooit zoveel mooie meubels bij elkaar gezien,' zei Christel. Ze meende elk woord en voegde eraan toe: 'Als jullie goede zaken doen, dan moeten er in dit dorp wel bijzonder veel welgestelde mensen wonen.'

De man bleef staan, lachte en zei niet zonder trots: 'Meubelzaak Tonkens staat in de wijde omgeving zeer goed bekend. Als wij het alleen van de dorpelingen moesten hebben, was het voor ons niet best! We doen onze inkopen bij de allerbeste meubelfabrikanten, we leveren uitmuntende service. Dat laatste komt de klanten ten goede, men stelt het op prijs en dat wordt doorverteld: mond-op-mond-reclame. Mede daardoor komen de mensen van heinde en verre om bij Tonkens te kopen. Op die manier zijn wij groot geworden.'

Toen hij na die uitleg weer doorliep vroeg Christel zich af of hij een verkoper was of wellicht de eigenaar. Ze vermoedde het laatste, want hij had met zoveel trots over de zaak gesproken dat dat bijna niet anders kon.

En áls hij de eigenaar was – en hopelijk haar toekomstige baas – prees zij zich gelukkig, want ze vond hem aardig. Iemand die zo innemend naar je lachte moest wel aardig zijn, bedacht ze. Of was die opvallende vriendelijkheid misschien aangeleerd voor de klanten? Dat zou kunnen, maar zijn uiterlijk was echt, daar kon hij zelf niets aan veranderen; ze vond hem een knappe man. Toen hij was blijven staan om uitleg te geven over de zaak, had zij hem nauwlettend bekeken, natuurlijk zonder dat hem dat was opgevallen. Ze had gezien dat hij mooie, donkerbruine ogen had en donkerblond haar. Hij had een normaal, slank postuur. Zijn mond was haar het meest opgevallen. Die had haar doen denken aan Luuks mond, die even vol en gevoelig was. O, Luuk...

De man waar Christel achteraan liep bleef opnieuw staan en wees naar een deur. ‘Gaat u maar naar binnen, mevrouw Tonkens verwacht u.’

Hij verwijderde zich en na een klopje op de deur, dat beantwoord werd met: ‘Kom maar!’ opende Christel de deur en stapte naar binnen.

Rietje Tonkens zat achter een bureau en toen ze zag wie er binnenkwam wipte ze meteen op en kwam op Christel toelopen. Ze gaf haar een hand en zei: ‘Christel Koopman, is het niet?’

Voordat Christel dit kon beamen, babbelde Rietje alweer verder.

‘Ik ben blij dat je gekomen bent, maar we blijven niet hier. Ons woonhuis ligt schuin tegenover de zaak en daar praat het gezelliger. Bovendien zullen we hier telkens gestoord worden en dat lijkt me ook niet zo leuk. Als je even wacht, dan pak ik mijn jas en mijn tas en geef ik door dat ik er een poosje niet ben. Ga zolang even zitten. Ik ben zo terug!’

Nadat ze alleen was gelaten, vroeg Christel zich met enige verbazing af of zij zich niet liet meeslepen. Ze vond mevrouw Tonkens óók al zo aardig. Was dat niet wat te veel van het goede of kwam het omdat zij wat vriendelijkheid betref niet meer zo bar veel gewend was? Ze had verwacht een al wat oudere, wellicht hulpbehoevende dame te zullen ontmoeten, maar mevrouw Tonkens bruipte zo te zien van energie en oud was ze nog lang niet! Ze schatte haar achter in de dertig, later in het gesprek zou ze vernemen dat Rietje Tonkens drieënveertig jaar was en haar man, Meindert, vijfenveertig.

Ze was klein van stuk, mevrouw Tonkens, en Christel had in de gauwigheid gezien dat ze erg beweeglijk was. Ze vond haar een charmante vrouw die zich smaakvol wist te kleden. Haar haar was onberispelijk gekapt en ze had blauwe ogen waaruit warmte straalde. Het kon gewoon niet anders, oordeelde ze, of mevrouw Tonkens moest wel het visitekaartje van de zaak zijn. Als ze nou ook nog háár werkgeefster wilde worden...

De deur van het kantoor ging open, Rietje stak haar hoofd om de hoek en zei: 'Ik ben zo ver, ga je mee?'

Buiten wees Rietje op een statig herenhuis aan de overkant van de straat. 'Kijk, daar wonen we: mijn man Meindert en ik. We hoeven alleen maar even over te steken. Het is voor ons fijn en gemakkelijk om zo dicht bij de zaak te wonen.'

Christel merkte niet dat Rietje al overstak terwijl zij bleef staan en vol bewondering naar het huis keek dat indruk op haar maakte. Enerzijds vond ze dat het huis iets vriendelijks uitstraalde, anderzijds had het juist iets strengs dat haar weer afschrok. Kwam dat laatste door de hoge stoep in het midden van de voorgevel, door de hoge, smalle ramen aan weerszijden van die strenge, ontoegankelijk aandoende stoep? Ze wist het niet en ze hoorde Rietje roepen: 'Kom je nog?'

Haastig stak ze de straat over en verontschuldigde zich. 'Sorry, ik vergat u te volgen, dat komt door uw huis.'

Rietje glimlachte. 'Ik hoop dat je het mooi vindt, Meindert en ik zijn er nog altijd verliefd op. Daarom konden we er geen afstand van doen.'

'Waarom zou u ook,' zei Christel zonder te weten wat Rietje ermee bedoeld had. 'Het is een huis met een gezicht. Het straalt een zekere warmte uit en toch ook weer iets strengs. Voor mijn gevoel staat het er zijn eigen domein te bewaken, zijn bewoners te beschermen.'

Rietje keek haar onderzoekend aan. 'Wat zeg je dat aardig, weet je dat dat me goedgeeft? We zijn van plan geweest het te verkopen, maar bij nader inzien hebben we het laten verbouwen. Binnen is het aangepast voor mijn man, maar dat vertel ik je zo dadelijk wel.'

Al pratende waren ze om het huis heengelopen. Rietje opende een brede achterdeur. Terwijl ze Christel voorging zei ze over haar schouder: 'Je hoeft

niet op drempels te letten, want die zijn er niet meer.'

Er is iets met haar aan de hand, flitste het door Christel heen. Zoals ze over het huis sprak, over drempels die er niet meer waren, gaf haar te denken. Ze kreeg echter geen antwoord op de vele vragen die in haar opkwamen, want Rietje was voorgegaan naar een ruime, zeer smaakvol ingerichte huiskamer waar ze Christel een stoel wees. 'Ga gezellig zitten, dan maak ik een kopje koffie. Of heb je liever thee?'

Christel koos voor koffie en terwijl Rietje daarmee bezig was in de aangrenzende, open keuken, schoot het door haar heen dat dit gezellige gekeuvel allerm minst op een sollicitatiegesprek leek. Ze voelde zich niet meer gespannen, maar echt op haar gemak.

Vanuit haar stoel kon ze mevrouw Tonkens in de keuken bezig zien. Ze hoorde haar zeggen: 'Ik vind Christel een mooie naam, maar naar mijn weten komt die hier in Groningen weinig voor.' Christel lachte, ze hoorde dat er een kopje espresso werd gezet, en vertelde: 'Ik ben vernoemd naar mijn grootouders van moederskant. Mijn opa heette Christiaan, hij werd Chris genoemd en mijn oma heette Thelma. Van die beide namen hebben mijn ouders Christel gemaakt.'

'Leuk gevonden,' zei Rietje. Ze zette twee geurige kopjes koffie op de lage salontafel, presenteerde er een koekje bij en nam vervolgens tegenover Christel plaats. Na een korte stilte, niet veel meer dan een adempauze, zei ze ernstig: 'Ik ben blij dat je gekomen bent, mijn hoop is namelijk een beetje op jou gevestigd. Er zijn twee sollicitantes vóór jou geweest, die heb ik nog niet afgezegd, maar ik zie er niet veel in. Die gesprekken verliepen erg stroef, het klikte gewoon niet. Vanaf het eerste begin heb ik bij jou een goed gevoel. Merkwaardig, maar waar.'

'Dat heb ik ook,' zei Christel zacht. Het ontging Rietje hoeveel hoop er in haar stem lag.

'Je bent nog erg jong; ik had graag gezien dat je wat ouder was, maar ik mag niet al te kieskeurig zijn. We zitten echt om hulp te springen. We zoeken iemand op wie we volledig kunnen vertrouwen, die er voor ons wil zijn. Je begrijpt wel dat een goede verstandhouding een eerste vereiste is als je zo op elkaar bent aangewezen en dag en nacht onder één dak moet

vertoeven.’

Christel begreep nog minder dan de helft, maar knikte beamend en Rietje nam weer het woord. ‘Mijn man heeft een halfjaar geleden een afschuwelijk auto-ongeluk gehad. Ik zal je de details besparen, maar geloof me, toen hij naar het ziekenhuis werd vervoerd was er niet veel meer van hem over. Hij had diverse ernstige bot- en beenbreuken en zag er niet uit, maar dat viel allemaal in het niet toen we te horen kregen dat hij een dwarslaesie had opgelopen waardoor hij vanaf zijn middel verlamd was. Meindert... levenslang vastgeketend aan een rolstoel. Het is moeilijk voor te stellen als je bedenkt wat voor een sterke, gezonde man hij was voor het ongeluk.’

‘Wat erg...’ zei Christel bewogen, ‘wat vind ik dát erg voor u.’ Rietje haalde haar schouders op. ‘Het zal het lot zijn dat je op je levensweg ontmoet. Dat moet je leren aanvaarden, hoe moeilijk het ook is.’ Ze zweeg even en nam de draad weer op: ‘Mijn man heeft lang in het ziekenhuis gelegen, daarna is hij overgebracht naar een revalidatiecentrum. Daar hebben ze echt alles gedaan wat ze voor hem konden doen, hij is er stukken vooruitgegaan. Hij praat nu weer bijna normaal en kan zijn armen en handen weer goed gebruiken. Zijn geest is even helder gebleven als voor het ongeluk, maar zijn benen zal hij niet meer kunnen gebruiken. Zijn onderlichaam, vanaf zijn middel, is gevoelloos. Meindert is van een vent uit één stuk hulpbehoevend geworden, hij is volledig van mij afhankelijk. Vroeger, voor mijn trouwen, ben ik verpleegster geweest, ik prijs me nu zeer gelukkig dat ik hem met alles kán helpen. Goddank hoeven we nu geen vreemde in dienst te nemen, want Meindert zou dat vreselijk vinden. Maar ach, welke man is niet preuts als het het intieme betreft? Ik wil er straks dag en nacht voor hem kunnen zijn, Meindert wil dat alleen ik hem help. Dat kan en zal gebeuren, maar dan moet ik iemand hebben die mijn werk overneemt. Begrijp je?’

Christel knikte, ze begreep nu inderdaad dat als ze werd aangenomen, ze echt nodig zou zijn. Haar gedachten schoten naar Puck, ze kreeg het er benauwd van, want opeens wilde ze nergens liever dan juist in dit huis komen werken, nuttig zijn. Maar Puck...

Rietje gaf haar geen kans over haar dochttertje te beginnen, ze zat blijkbaar

zelf te vol met dingen die ze kwijt moest. ‘Voor het ongeluk deden we alles samen, Meindert en ik. Hij was de stuwende kracht in de zaak, Meindert heeft meubelzaak Tonkens groot gemaakt. We houden allebei van de zaak die als het ware ons “troetelkind” is waaraan we de liefde geven die we anders misschien aan eigen kinderen hadden geschonken. De vreugde van eigen kinderen mochten wij niet beleven, maar de zaak vergoedt op dat vlak veel voor ons. Ver voordat het personeel ’s ochtends op zijn post was, was Meindert al in de zaak. Behalve de zaak had ik mijn huishouden waar ik veel aardigheid in had. Ik vond het heerlijk om ’s morgens alles schoon en netjes te maken, uitgebreid voor ons tweetjes te koken om dan ’s middags, na de afwas, met Meindert mee te gaan naar de zaak. Ik deed veel aan de boekhouding, maar mijn voornaamste taak was de planning. Daar legde ik mijn ziel en zaligheid in zoals ik dat straks zal doen als “verpleegster”...’

Christel had erg met de vrouw te doen, ze haatte zichzelf omdat ze alleen maar wist te zeggen: ‘Er komt veel te veel op u af. Wat moet u stikvol zorgen zitten. Om uw man, maar ook om de zaak.’

Zoals ze dat eerder had gedaan, haalde Rietje in een ietwat machteloos gebaar haar smalle schouders op. ‘Er zal het een en ander moeten veranderen, maar gelukkig kunnen wij terugvallen op Elze Vogel. Hij heeft het vak niet alleen in zijn vingers, maar veel meer nog in zijn hart. Elze is drieëndertig jaar en al bijna twintig jaar bij ons in dienst. Bij ons heeft hij het vak van onderaf geleerd. Hij was al jaren Meinderts rechterhand en het staat al vast dat Elze onze bedrijfsleider wordt. Hij is niet alleen een harde werker, maar ook een betrouwbare lieverd. Je hebt hem al ontmoet, Elze heeft je daarstraks bij me gebracht.’

‘O, was dat Elze Vogel! Eerlijk gezegd vermoedde ik dat hij de eigenaar was, want hij sprak zo vol trots over de zaak.’

Rietje glimlachte. ‘Dan weet je meteen dat ik geen woord te veel over Elze heb gesproken. Nou moet je niet denken dat we alleen Elze Vogel bij wijze van spreken op handen dragen, we zijn haast even blij met het overige personeel. De verkopers, de stoffeerdere, de chauffeurs; we hebben elkaar gewoon nodig. Dat weten we van elkaar en daardoor ontstaat er vanzelf vertrouwen en respect. Ik weet alleen niet hoe Meindert het straks zonder

zaak zal klaren, áls hij er al zonder kan. Dat moeten we afwachten. In de maanden die hij in het revalidatiecentrum heeft doorgebracht, heb ik dit huis voor hem laten verbouwen, laten aanpassen voor rolstoelgebruik. Op de drempels heb ik je al gewezen, maar er kwam veel meer bij kijken. Een slaapkamer was geen punt, die was er beneden al, maar een aangepaste badkamer met alles erop en eraan, ontbrak. Die staat nu beneden klaar op Meindert te wachten.'

'Begrijp ik dat uw man nog niet thuis is?' vroeg Christel.

Rietje knikte. 'Nu alles met de nodige zorg en aandacht voor Meindert in gereedheid is gebracht, mag hij volgende week voorgoed thuiskomen. En dan, Christel, wil en moet ik er helemaal voor hem kunnen zijn. Dat betekent dat ik dan over een goede, aardige hulp in de huishouding moet kunnen beschikken die op haar beurt mijn taken wil verlichten, want ik ben ook maar een mens en kan niet overal tegelijk zijn.'

'Ik zou er maar wat graag voor u willen zijn, mevrouw Tonkens,' zei Christel zacht, 'na dit fijne gesprek wil ik niets liever dan juist u komen helpen, maar...'

Christel had willen zeggen dat ze een kind had, maar Rietje onderbrak haar door lachend op te merken: 'Ik weet wat je wilt zeggen, het klikt ongelooflijk goed tussen ons beiden. Denk maar niet dat ik zo openhartig met de twee andere sollicitantes heb gesproken, hoor! Die gesprekken verliepen afstandelijk, puur zakelijk. Toen ik jou daarstraks in het kantoor de hand drukte, wist ik eigenlijk al dat jij het moest worden. Tijdens het onderhoud heb ik bewust het hoogste woord gevoerd, ik wilde je op de hoogte stellen van onze problemen zodat je wist wat je te wachten stond. Toen je zo-even zei graag voor me te willen werken, was er in mij een stemmetje dat juichte! We moeten het gewoon samen proberen en ik denk dat we er allebei geen spijt van zullen krijgen!'

Rietje keek Christel verwachtingsvol aan, maar deze keek zorgelijk toen ze zei: 'U liet mij net niet uitspreken, ik had u willen zeggen dat ik niet zo vrij ben als u misschien veronderstelt. Als u wat meer van mij weet ben ik bang dat u op andere gedachten zult komen...'

'Wat is er dan met je?' vroeg Rietje verbaasd, maar ze moest even wachten

voordat Christel antwoordde: ‘Ik heb een kind, een dochtertje. Ze heet Puck, ze wordt volgende week, begin augustus zes jaar...’

‘Je méént het!’ Rietje keek Christel een tijdlang verrast aan voordat ze verderging: ‘Hoe kan dat nou, je bent nog zo jong, haast nog een meisje en dan al een kind van bijna zes jaar?’

Christel boog haar hoofd toen ze bekende: ‘Ik was nog maar zeventien toen ik zwanger raakte, achttien jaar toen ik Puck kreeg. Ik weet wel dat het oerdom klinkt,’ vervolgde ze feller en opstandiger dan haar bedoeling was. ‘Ik ben er genoeg voor gestraft, erop aangekeken, maar dat kan me allemaal niets schelen! Hoewel ik het nu anders zou doen, heb ik nergens spijt van. Ik ben ontzettend blij met Puck, ze is me dierbaar, mijn alles. Toen ik indertijd zwanger werd was ik zo groen als gras en...’

‘En tot over je oren verliefd,’ vulde Rietje zacht aan.

Christel vond het opeens hinderlijk dat ze almaar onderbroken werd, maar toen ze haar ogen naar Rietje opsloeg en zag dat er een paar tranen over haar wangen biggelden, schrok ze en fluisterde: ‘Wat is er, waarom huilt u?’

Rietje veegde driftig langs haar ogen, snoot haar neus en zei: ‘Stil maar, het is al over...’ Ze deed haar best om haar evenwicht te hervinden, maar toen ze Christel aankeek waren haar ogen alweer verdacht vochtig. ‘Sorry...’ zei ze zacht, ‘maar ik weiger dat toeval te noemen. Kort geleden heb ik ergens gelezen dat het woord toeval een pseudoniem is voor één van Gods verrassingen. Dat geloof ik nu maar al te graag.’

‘Ik volg u eventjes niet helemaal,’ zei Christel.

Rietje knikte. ‘Je hebt gelijk, ik moet duidelijker zijn. Wel Christel, mij is vroeger hetzelfde overkomen. Ik was iets ouder, negentien, toen het mij overkwam. Begrijp je wat ik daarnet bedoelde met het toeval waarin ik niet kan geloven? Ik ben er van overtuigd dat wij elkaar moesten ontmoeten en jouw kleine meid wil ik dolgraag leren kennen!’

‘Daar ben ik blij mee, maar ik begrijp nog zoveel niet, want eerder in het gesprek vertelde u dat u geen kinderen had.’

‘Dat is ook zo. Helaas...’ Er viel een stilte die Christel niet durfde te verbreken, dat hoefde ook niet, want Rietje nam uit eigen beweging de draad van het gesprek weer op. ‘Ik meende te houden van de man met wie

ik omgang had, en dat het kind dus automatisch uit liefde was verwekt en welkom zou zijn. Dat pakte echter heel anders uit. Toen ik hem vertelde wat er met mij, met ons, aan de hand was, bedankte hij me feestelijk voor de eer en gaf me zonder pardon te verstaan dat hij me niet meer wilde en nooit van me had gehouden.'

'Wat vreselijk, wat intens geméén!' viel Christel verontwaardigd uit.

Rietje haalde gelaten haar schouders op. 'Ja, kind, zo zie je maar weer hoe kwetsbaar wij vrouwen zijn. Tegenwoordig kan een kind gepland worden; vroeger, toen ik jong was, waren er ook al wel voorbehoedsmiddelen, maar ik vermoed dat ik in die tijd even verliefd en groen was als jij destijds. Dan wordt je verstand uitgeschakeld en dat ondervind je pas als het te laat is. Wees jij maar heel erg dankbaar dat je Puck hebt, ik moest onder druk van mijn ouders... abortus laten plegen. Dat is zó verschrikkelijk ingrijpend dat je het nooit meer vergeet. Er is altijd een groot schuldgevoel dat blijft knagen aan je ziel. Ik had het kindje zo graag willen hebben, maar tegen de druk van mijn ouders kon ik toen niet op. Vooral mijn vader was een erg dominante man. We woonden toen een paar dorpen verderop en als hereboer voelde mijn vader zich in het dorp bijzonder gewichtig. Wat ik hém had aangedaan ervoer hij als een schande die hij ongedaan gemaakt wenste. Vader regelde alles, er kwam iemand bij ons op de boerderij en... een poosje later was het gebeurd. De lichamelijke pijn ging weer over, de pijn in mijn hart nooit helemaal. Tot op de dag van vandaag heb ik niet geweten wie mij destijds heeft "geholpen", maar het moet een kneus zijn geweest. Want toen Meindert en ik later getrouwd waren, bleek dat ik geen kinderen meer kon krijgen. Dat was zo'n ontnuchtering, zo'n afschuwelijke jobstijding...'

Rietje zweeg, boog haar hoofd en hilde geluidloos.

Overspoeld door medelijden liet Christel zich sturen door haar hart. Ze stond op, snelde op Rietje toe en legde een arm om haar gebogen schouders. 'Stil maar... kon ik u maar echt troosten.' Ze merkte niet eens dat ze de vrouw streelde alsof ze elkaar al jaren kenden.

Dat besepte Rietje wel. Ze herstelde zich vliegensvlug, hief haar hoofd op naar Christel en fluisterde: 'Dringt het tot je door waarom ik je dit allemaal

heb verteld?’

Christel schudde haar hoofd.

Rietje scheen haar vraag te zijn vergeten en ging weer verder: ‘Het spijt me dat het gebeurd is, maar ik schaam me er niet voor, want het was tegen mijn wil. Op een dorp kun je iets dergelijks wonderlijk genoeg niet verzwijgen. Wie het rondbazuinde mag Joost weten, maar in die tijd gonsde het van de geruchten. Als je nog zo jong bent als ik toen was, doet dat behoorlijk pijn. Mijn vader is een jaar later overleden. Moeder heeft jaren later de boerderij verkocht; ze is hertrouwd en elders met haar tweede man gaan wonen. Ik hoop dat ze gelukkig is geworden.’

‘Weet u dat dan niet zeker?’

Rietje schudde haar hoofd. ‘Nee, en ik ben er niet nieuwsgierig naar. Al voordat mijn vader was overleden ben ik het huis uitgegaan. Kort daarna leerde ik Meindert kennen en hij heeft me ontzettend gelukkig gemaakt. Van mijn ouders had ik voordien al voorgoed afscheid genomen, niet in lieve vrede, maar daar hebben zij het zelf naar gemaakt.’

‘Weet uw man wat er vroeger met u is gebeurd?’

Rietje keek even verbaasd op en zei toen: ‘Maar natuurlijk! We hielden van elkaar, dan mogen er geen geheimen zijn. Hoewel Meindert van kinderen houdt en ze dolgraag had willen hebben, heeft hij zichzelf weggecijferd door mij te helpen er overheen te komen. Hij is zo’n schat, geloof maar dat ik er straks voor tweehonderd procent voor hem zal zijn!’

Christel knikte begrijpend en voelde zich bedrukt. Het verhaal van mevrouw Tonkens had een diepe indruk op haar gemaakt. Kon zij maar net zo eerlijk zijn door haar alles te vertellen, maar dat mocht ze niet, want zij had Luuk haar woord gegeven. Omwille van Puck mocht haar leugen niet achterhaald worden. Zo had Luuk het gewild en aan zijn eis, die feitelijk een smeekbede was geweest, móest zij gehoor geven.

Rietje haalde Christel uit haar overpeinzingen door terug te komen op de vraag die ze al eerder had gesteld. ‘Weet je waarom ik je dit allemaal heb verteld, Christel?’

‘Nee?’

‘Omdat ik wil dat jij begrijpt dat jouw kleine meid voor ons geen

hinderpaal is! Jij was bang dat je door het hebben van een kind bij mij geen kans maakte. Toen je me vertelde dat je Puck had moest ik even huilen omdat ik aan vroeger terugdacht, aan het feit dat ik ook een kind zou kunnen hebben... Toen besloot ik je alles te vertellen en nu je van mijn levensgeschiedenis op de hoogte bent, vraag ik je: Wil je alsjeblieft voor mij komen werken, Christel? Ik wil jou en niemand anders. Omdat ik je nu al graag mag, maar vooral... omdat Púck met je mee zal komen.

‘Waarom zeg je nu niets,’ vroeg Rietje verwonderd toen Christel zweeg, ‘ben je dan niet blij, of... heb jij je inmiddels bedacht?’

‘Het is allemaal zo vreemd, zo wonderlijk dat het bijna onecht op me overkomt. Ik kwam naar u toe voor een sollicitatiegesprek en nu heb ik het gevoel... ergens te zijn thuisgekomen. Ergens, waar ook Puck welkom is. U moest eens weten, mevrouw Tonkens, wat dat voor mij betekent... Er ligt een beroerde tijd achter me, vol spanningen, rottigheid en... verdriet.’

Christel boog haar hoofd en huilde zoals ze dat had gedaan toen ze voorgoed afscheid had moeten nemen van Luuk, van wie ze zielsveel had gehouden. Ze hield nog steeds van hem.

Rietje was zich ervan bewust dat ze, eerder in het gesprek, zelf had gehuild, maar ze schrok van de manier waarop Christel zich liet gaan. Het was alsof ze een veel te lang opgekropt verdriet vrijliet. ‘Toe maar, kindje,’ zei ze moederlijk troostend en zacht, ‘huil maar, gooi alles wat je hoog zit er maar met je tranen uit. Als geen ander weet ik hoe een huilbui voor wat verlichting kan zorgen. Je tranen zijn bij mij veilig.’

‘Dat... weet ik,’ snikte Christel. ‘Ik ken u nog maar kort, maar nu al zou ik willen dat mamma iets van u had. U bent zo lief en goed, zij is zo hard. Soms...’

‘Wil je me over je ouders vertellen? Over je voorgeschiedenis, over de vader van je kleine meid, misschien?’

‘Luuk is dood.’

Ach heden, dacht Rietje, wat komt dat er moeilijk uit. Net alsof ze het niet over haar lippen kon krijgen, alsof ze zijn dood nog niet had kunnen aanvaarden. Arm kind, wat had dit jonge ding, dat zij in zeer korte tijd méér dan aardig was gaan vinden, allemaal moeten meemaken?

Op die onuitgesproken vraag kreeg Rietje antwoord nadat Christel zich weer had hersteld en Rietje intussen nog eens voor koffie had gezorgd. ‘Ik mocht Puck gelukkig gewoon krijgen en houden, maar verder lijkt mijn verhaal in grote trekken op dat van u,’ begon Christel. ‘Mijn vader is ook een moeilijke man, mijn moeder is een ijdele, trotse vrouw. Ik ben hun enige kind en tot dat ik Luuk leerde kennen was ik gelukkig en ontbrak het me aan niets. In een van de buitenwijken van de stad Groningen hebben mijn ouders een drogisterij annex parfumeriezaak. Het is echt een heel goed lopende zaak, mijn ouders zijn in goeden doen. Vroeger was het fijn om thuis te zijn. Ik hield van mamma, en pappa was mijn kameraad. Ik was dol op hem en als ik terugkijk op die tijd, weet ik dat pappa ook veel van mij hield. Hij had zijn idealen op mij geprojecteerd, wilde dat ik later heel goed terecht zou komen. In gedachten hoor ik hem nog zeggen: “Denk erom, Christel, jij bent niet zomaar iemand: je bent Christel Koopman! Jongemannen van goeden huize zullen later om je vechten en zo hoort dat ook!”

Jammer misschien voor pappa, maar dat liep allemaal heel anders. Ik zat op de MAVO toen ik Luuk Eslander leerde kennen. Luuk was vijf jaar ouder dan ik, maar dat vond ik prettig. Dat hij vrachtwagenchauffeur was vond ik reuze interessant, maar mijn ouders niet. Ze vonden hem veel te min voor hun dochter en toen ze me verboden nog langer met hem om te gaan was het voor hen te laat. Ik was zwanger, we moesten trouwen. Dat hebben mijn ouders vreselijk gevonden, ze noemden het een schande en voor Luuk hadden ze geen goed woord over. De MAVO heb ik door die omstandigheden niet kunnen afmaken.

Nadat we getrouwd waren, zijn we bij mijn ouders gaan inwonen. Het waren nare jaren waarvan vooral Luuk de dupe werd. We hielden ontzettend veel van elkaar en toen Puck geboren werd konden wij ons geluk niet op, maar mijn ouders lieten telkens merken hoe erg ze het vonden dat Puck sprekend op Luuk leek. Maar hij was een prachtige man om te zien, ik adoreerde hem. Hij had een atletisch figuur, donker krullend haar en bruine ogen. Die uiterlijke schoonheden heeft Puck van Luuk meegekregen. Zo vaak als ik naar Puck kijk, moet ik aan Luuk denken en daar ben ik blij om.